

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí/ho práce Posudek oponenta/ky

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Slovák Jan

Název práce Vliv sociálních sítí na mentální zdraví generace Z

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Vochocová Lenka

Pracoviště: KMS IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Výsledná práce v podstatě odpovídá záměru formulovanému v tezích, autor jen (správně) přehodnotil formulaci cíle práce, tj. sledovat nikoli vliv sítí jako takový, ale vliv vnímaný.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	A
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	A
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	C
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	B
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Předložená diplomová práce se zabývá originálním a aktuálním tématem. Velmi oceňuji, že autor reflektoval hned v počátku výzkumné práce omezení své výzkumné metody a přeformuloval cíl práce ("... že zvolené metody neumožňují zjištění vlivu sociálních sítí na duševní zdraví tak, jak jsem si představoval při tvorbě teze této práce. Zaměřil jsem proto ne na zkoumání vlivu, ale na reflexi zkušenosti, kterou mají zástupci generace Z s používáním sociálních sítí a smartphonů."). Nabízí také velmi dobrý přehled literatury k psychologickým dopadům sociálních sítí/médií, a to jak pozitivním, tak negativním (s určitou výhradou k práci se zdroji, viz níže). V úvodní pasáži o dopadech sociálních sítí a užívání technologií však chybí odkazy na zdroje prezentovaných informací (první odstavec, s. 2).

Vymezení cíle DP na s. 23 ("Vzhledem k tomu, že se jedná o diplomovou práci, kde je rozsah omezený, rozhodl jsem se zkušenost omezit a zaměřit na oblasti týkající se fantomového syndromu, phubbingu a vnímání závislosti a abstinence.") nekorresponduje s výzkumnými otázkami, které jsou mnohem širší, je to tedy poněkud matoucí. Bylo by dobré rozhodnutí o změně širší výzkumného zaměření reflektovat také ve znění výzkumných otázek. Metodologie výzkumu i dílčí techniky jsou velmi dobře popsány. Výsledné kategorie bohužel vykazují klasický nedostatek - tedy označení kategorií obecnými názvy, které vycházejí spíše z deduktivní logiky (předem daná představa o možných obecných kategoriích), místo aby výzkumník kategorie pojmenoval na základě dat, tedy konkrétně a tak, aby kategorie přímo "vyprávěly příběh dat" (viz principy zakotvené teorie, kterou autor podle svého tvrzení aplikoval). Extrémním příkladem nesprávného pojmenování kategorie je ta s názvem "Sociální

sítě", která je příliš obecná na to, aby mohla nést jakýkoli význam přinášející základní informaci o výsledku analýzy.

Výsledky analýzy jsou prezentované velmi rozvláčně, nekoncentrované, autor v nich nabízí až příliš mnoho citací na úkor vlastního analytického textu. Opět se v této pasáži projevuje deduktivní, spíše než induktivní logika organizace výsledků. Přitom výsledky obsahují velmi zajímavá zjištění, zejména k syndromu fantomových vibrací (s. 39), ale i k vnímané závislosti na sítích aj.

Část textu analýzy působí, jako by autor kladl respondentům a respondentkám sugestivní otázky, otázky uzavřené (např. "Jsou sociální sítě navrženy tak, aby byly návykové?" nebo "Označili byste se za závislé na sociálních sítích?"), což není pro podobný typ výzkumu vhodné (výzkumník se tak dozví více o sobě a své představě o tématu, než o postoji dotazovaných). Při náhledu do ukázky rozhovoru se ale zdá, že ten byl veden velmi dobře a citlivě, zkušeně, takové vedení rozhovoru považuji za velmi zralé a musím ho ocenit.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	C
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	A
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	A
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejeté bez udání zdroje, hodnotěte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejeté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	C
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotěte písmenem F)	C
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Jazyk práce je po stylistické stránce převážně v pořádku, místy i nadstandardně kvalitní, v textu se vyskytují jen občasné překlepy nebo např. chybné psaní procent (za číslem chybí mezera). Bohužel v některých pasážích v teoretických východiscích je text plný neobratných formulací (s. 9 - "ukazování ostatním uživatelům svou kreativitu"; s. 10 - "Problém s pokračováním v zapojení do návykových chování je ten"; s. 10 - "Uprostřed zapojení do návykového chování může, nebo nemusí být jiné konkurenční chování, pokud není vtaženo do struktury návykového chování, zajímavé a lákavé pro daného člověka"; s. 11 - "Sociální zdraví je definováno jako kooperativní vztahy jednotlivce s jeho příbuznými a jinými osobami v sousedních podmínkách" aj.). Bohužel často takové věty působí, jako by je autor chybně či "otrocky" přeložil z anglického originálu, ovšem bez řádného označení citace. Příkladem tohoto jevu může být následující věta, která je v podstatě nesmyslná, a vzbuzuje tedy otázku, jestli není právě výsledkem přejímání z cizího originálu (nekvalitním překladem): "Považovat sociální sítě za jediné místo, na kterém záleží; myslet si, že sociální sítě nejsou užitečné, když je člověk nepoužívá; neschopnost obejít se bez sociálních médií; a silné touhy a nutkání je používat jsou příznaky návykových lidí (Wang a kol., 2015)." - s. 13. Pokud však byla autorova práce se zdroji korektní v tom smyslu, že nepřejímá ze zdroje, na který by neodkázal, je naopak nutné vyzdvihnout šíři rešeršované literatury, s níž se autor seznámil.

Na s. 18 autor výraz „the shallowing hypothesis“, překládá jako "povrchní hypotéza", překlad je ale zřejmě nesprávný, nejde o "povrchní hypotézu", ale spíše o hypotézu o narůstající povrchnosti.

Na s. 54 je chyba ve shodě podmětu s přísudkem - "byly používány sprostá slova".

Schéma vztahů mezi kategoriemi nepovažuji za příliš logické, je obtížné z něj bez dalšího návodu vyčíst skutečné vztahy mezi kategoriemi, které se ve schématu navíc zdvojují, to mělo případně být předmětem prezentace v analytické části práce, takto schéma působí, jako by bylo do práce přiloženo jen "na efekt".

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Diplomová práce Jana Slováka je po obsahové stránce výbornou sumarizací dosavadního poznání týkajícího se psychologických dopadů sociálních sítí na jednotlivce. Po formální stránce kvalitu práce poněkud oslabují některé nesrozumitelné nebo nesprávné formulace v konkrétních pasážích textu, které bohužel vzbuzují otázky týkající se korektnosti práce se zdroji na straně autora. Samotný empirický výzkum shromáždil velké množství přínosných a originálních dat, která posouvají oborové poznání. Autor jen mohl věnovat více péče samotné analýze, která je prezentována spíše popisně a zahrnuje čtenářky a čtenáře přílišným množstvím citací z empirického materiálu na úkor vlastního analytického textu (aby si příjemci nemuseli analýzu do určité míry

provádět při čtení sami, bylo by vhodné mnohem důsledněji sumarizovat). Naopak v diskusi empirických zjištění je text velmi pokročilý a přináší řadu cenných shrnutí i interpretací.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	
5.2	
5.3	
5.4	

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly v SISu.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	Uváděná shoda je 3 %.
-----	-----------------------

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

- A**
B
C
D
E
F nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 24.1.2023

Podpis: .....

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.